

«Бекітемін»
ҚР БФМ «ХФПДТО» РМҚК

Бағдиректоры
С. Садыков

2023 г.

**Қазақ және орыс тілдерінде оқытатын техникалық және кәсіптік
білім беретін дene шынықтыру педагогтеріне арналған
«Техникалық және кәсіптік білім беретін дene
шынықтыру педагогтерінің кәсіби құзыреттілігі мен
дағдыларын дамыту» тақырыбындағы біліктілікті арттыру
курстарының білім беру бағдарламасы**

Астана
2023 жыл

1. Жалпы ережелер

1. «Дене шынықтыру педагогтерінің кәсіби құзыреттілігі мен дағдыларын дамыту» казақ және орыс тілдерінде оқытатын техникалық және кәсіптік білім беретін дене шынықтыру педагогтерінің біліктілігін арттыруға арналған білім беру бағдарламасы

2. Бағдарлама дене шынықтыру саласындағы денсаулық сақтайтын инновациялық педагогикалық технологияларын қолдана отырып, дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігі мен дағдыларын арттыруға бағытталған.

Бұл бағдарламаның өзектілігі дене шынықтыру мұғалімнің кәсіби құзіреттілігін дамыту Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін жаңарту процестерімен байланысты. Бағдарламаның өзектілігі және дене шынықтыру мұғалімдеріне білім мазмұнын жаңарту мәнін сәтті игеруде, оның дайындығын қалыптастырудың негізгі ерекшеліктерін, құрылымын түсініп, оның талаптарын іске асыра білуде қолдау көрсету қажеттілігімен анықталады.

Техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында дене шынықтыруды оқытудың басқа пәндерінен айырмашылығы оның өзіндік ерекшеліктері бар. Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі тек теориялық білімі ғана емес, сонымен қатар практикалық арнаіы моториканың көптеген дағдыларын, оқыту мен оқытудың әдістемесі мен технологияларын игеруі керек.

Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар студенттермен жұмыс істейтін педагог білім алушылардың жеке ерекшеліктерін анықтау мақсатында оларды жүйелі түрде зерделеуі тиіс. Инклузивті білім беруді жүзеге асырудың маңызды сәттер ерекше қажеттіліктері бар студенттермен жұмыс істеге үшін педагогтарды даярлау, педагогтердің кәсіби біліктілік деңгейін үнемі арттыру болып табылады.

Инклузивті білім беруді дамыту - ғылыми, әдістемелік және әкімшілік ресурстарды қажет ететін күрделі процесс. Мүмкіндігі шектеулі студенттердің даму ерекшеліктерін ескере отырып, мұғалімдер үшін пәндерді оқыту әдістемесінің негізгі ережелерін қайта қарау, түзету оку-тәрбие жұмысының әдістерін менгеру, оқытудың дамытушы және көрнекі сипатындағы жеке және сараланған тәсілдердің дидактикалық принциптерін қолдану қажет

Оқу ұзактығы - 80 сағат. Бұл бағдарламаны 40 сағаттың біліктілікі арттыру курстарында қолдануға болады. 40 сағат көлеміндегі біліктілікі арттыру курстары үшін модульдер бойынша сағат саны курс тыңдаушыларының қажеттіліктеріне қарай анықталады.

2. Глоссарий

Багалау критерийлері - білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауды жүргізуге негіз болатын нақты өлшеуіштер.

Багалау критерийлері - білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауды жүргізуге негіз болатын нақты өлшеуіштер.

Білім беру саласы - ұқсас оқу пәндерінің жиынтығын қамтитын негізгі орта білім берудің базалық мазмұнының құрамдас бөлігі.

Білім беру мазмұнын игерудің базалық деңгейі - білім алушылардың білім, білік және дағды көлемінің міндетті минимумын менгеру деңгейі.

Білім алушының дайындық деңгейі - жеке, жүйелік-әрекеттік және пәндік нәтижелерден көрінетін білім алушының орта білім мазмұнын менгеру дәрежесі.

Білім беру құндылықтары - білім алушының тұлғасын қалыптастыруда жетекші фактор болып табылатын жалпыадамзаттық құндылықтарға негізделген оқыту мақсаттарының жүйесін құрудың бағдарлар.

Дене шынықтыру - бұл мәдениеттің құрамдас бөлігі, әлеуметтік қызмет саласы, ол адамның физикалық және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту, оның моторикасын жақсарту және салуатты өмір салтын қалыптастыру, дене тәрбиесі мен даму арқылы әлеуметтік бейімделу мақсатында қоғам құрган және пайдаланатын рухани және материалдық құндылықтардың жиынтығы.

Дене шынықтыру - бұл физикалық қасиеттерді тәрбиелеуге және адамның функционалдық мүмкіндіктерін дамытуға бағытталған педагогикалық процесс.

Дене шынықтыру - сауықтыру және спорт құрылыштары - жеке тұлғалардың дене жаттығуларымен, спортын шүғылдануына және спортық іс-шаралар өткізуіне арналған арнайы жабдықталған (оның ішінде спортық мүкеммалмен) объектілер (аландар, гимараттар, құрылыштар).

Ерекше білім беру қажеттіліктері - денсаулығына байланысты білім алуда тұрақты немесе уақытша қыындықтарға тап болған, арнайы, жалпы білім беретін оку бағдарламалары мен қосымша білім беру бағдарламаларына мұқтаж білім алушылардың қажеттіліктері.

Жұмыс оку жоспары - білім алушылардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, үлгілік оку жоспары негізінде жалпы білім беру үйімі әзірлейтін құжат.

Инклузивтік білім беру - ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білімге тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау.

Қалыптастыруши бағалау - сыныпта күнделікті жұмыс барысында жүргізілетін бағалау түрі білім алушылардың үлгерімінің ағымдағы көрсеткіші болып табылады, оқыту барысында білім алушы мен мұғалім арасындағы жедел өзара байланысты, окушы мен мұғалім арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және білім беру процесін жетілдіруге мүмкіндік береді.

Негізгі орта білім берудің базалық мазмұны – типіне, түріне және меншік нысанына, сондай-ақ оқыту тіліне қарамастан, білім беру үйімдарында оқылуға міндетті негізгі орта білім беру мазмұнының құрамы, құрылымы мен көлемі.

Оку жүктемесінің вариативтік компоненті - білім алушылардың білім беру қажеттіліктеріне сәйкес білім беру үйімі айқындайтын үлгілік оку жоспарының құрамдас компоненті.

Оку жүктемесінің инвариантты компоненті - типіне, түріне және меншік нысанына, сондай-ақ оқыту тіліне қарамастан білім беру үйімдарындағы барлық білім алушылардың окуы үшін міндетті оку пәндерін айқындайтын үлгілік оку жоспарының құрамдас компоненті.

Оқытудан күтілетін нәтижелер - білім алушының оку процесі аяқталғаннан кейін, оның ішінде білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, нені білетінін, түсінетінін, көрсететінін білдіретін құзыреттер жиынтығы.

Оку мақсаттары - оку бағдарламасына сәйкес пән бойынша оку курсы ішінде білімге, түсінуге және дағдыларға қол жеткізу бойынша күтілетін нәтижелерді қалыптастыратын бекітулер.

Спорт түрі - спортың құрамдас бөлігі, оның ерекшелігі-жаттығу ортасы, физикалық жаттығулар жиынтығы немесе бәсекелестік әрекеттегі зияткерлік қабілеттер және жарыс ережелері.

Сабактан тыс іс-әрекет - тұтас оку-тәрбие процесінің құрамдас бөлігі, білім алушылардың бос уақытын үйімдастыру нысаны.

Спортық-бұқаралық іс-шаралар - адамның дене және интеллектуалдық қабілеттерін дамытуға, салауатты өмір салтын насиҳаттауға бағытталған, спортық гимараттар мен объектілерде, сондай-ақ спортық-бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған ашық жерлерде өткізілетін, осы іс-шараларда екі жүз және одан да көп көрерменнің бір мезгілде болуын болжайтын іс-шаралар.

Студенттік лига мақсаты - студенттік спорты дәріптеуге және спорт түрлерін дамытуға жәрдемдесу болып табылатын студенттер арасындағы спортық қозғалыс.

Ұлттық спорт түрлері - тарихи түрде бәсекелестік белсенділік түрінде қалыптастан және дене шынықтыру жаттығулары мен физикалық белсенділікті үйімдастырудың өзіндік ережелері мен әдістері бар халық ойындары болып табылатын спорт түрлері.

Үлгілік оку жоспары - оку пәндерінің тізбесін регламенттейтін және тиісті білім беру деңгейіндегі оку жүктемесінің инварианттық және вариативтік компоненттерінің көлемін айқындайтын құжат.

3. Бағдарламаның тақырыбы

1 модуль. Нормативтік-құқықтық модуль	1.1 Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы; «»Дене шынықтыру және спорт туралы» КР Заңы; «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» КР Заңы; «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» КР Заңы; «Дене шынықтыру және спорт туралы» КР «Заңы педагог мәртебесі»
2 модуль. Психологиялық-педагогикалық модуль	1.2 Техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында «Дене шынықтыру» пәнін оқыту саласындағы нормативтік-құқықтық күжаттар. 2.1 Студенттік жастағы жас дамуының психологиялық заңдылықтары. Даму психологиясының жалпы түсініктері. Ерекше қажеттіліктері бар студенттерге психологиялық және педагогикалық қолдау көрсету. 2.2 Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы. 2.3 Қозғалыс әрекеттерін тану және дамыту психологиясы. Әлемді тану және сана.
3 модуль. Білім беру сапасын арттыру контекстінде оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру, дене шынықтыруды оқытудың заманауи технологиялары.	3.1 Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дene шынықтырудан күтілетін нәтижелер, мақсаттары мен міндеттері 3.2 Педагог портфолиосы кәсіби өсудің өзін-өзі бағалау құралы ретінде 3.3 Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дene шынықтыру сабакын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары 3.4 Инклюзивті оқыту шенберінде техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарындағы дene шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары 3.5 Дене шынықтыру сабактарында денсаулық сақтау технологиялары 3.6 Дене шынықтыру сабактарында критериалды бағалау 3.7 Волейболдан оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері 3.8 Баскетбол бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері 3.9 Футбол бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері 3.10 Жеңіл атлетика бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері 3.11 Ұлттық спорт турлері бойынша оқу сабактарын оқытудың заманауи әдістері
4 модуль. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар мүмкіндігі шектеулі студенттердің дene тәрбиесі.	4.1 Техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарындағы сауықтыру дene шынықтыру турлерінің сипаттамасы. 4.2 Спорт секцияларындағы студенттердің сабактарында медициналық-биологиялық бақылау. 4.3 ЕБҚ бар мектеп оқушыларының дene тәрбиесі: психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппаратының бұзылуы.
5 модуль. Сандақ құзыреттілік	5.1 Цифрлық білім беру ресурстары мен виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне-ресурстары, BilimLand және т.б.). «Күнделік» ААЖ, Egov порталымен жұмыс 5.2 Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты,

	<p>пайдалану алгоритмі.</p> <p>5.3 Желілік әдістемелік қогамдастықтар дene шынықтыру мұғалімінің кәсіби дамуының ресурсы ретінде.</p> <p>5.4. Дене шынықтыру бойынша оқу процесіне инновациялық білім беру технологияларын енгізу</p>
6 модуль. Вариативтік модуль	Вариативті модульдің тақырыптарын тындаушылардың кіріс сауалнамасы барысында анықтайды.

4.Оқытудың мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижесі

4.1 Бағдарламаның мақсаты оқытудың жаңа әдістерін қолдану негізінде дene шынықтыру педагогтерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру болып табылады.

4.2. Бағдарламаның міндеттері:

- білім беру қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарға сәйкес білім беру саласындағы мемлекеттік саясаттың стратегиялық бағыттарын іске асыру тетіктері туралы білімді жүйелеу;
- білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дene шынықтыруды оқыту мәселелері бойынша білімдерін тереңдешу;
- инклюзивті білім беру шеңберінде дene шынықтыру бойынша заманауи педагогикалық технологияларды қарастыру: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары;
- білім алушылардың жас ерекшеліктерін және инклюзивті білім беруді ескере отырып, дene шынықтыруды оқытудың құралдарын, белсенді әдістерін тандаудың негізгі тәсілдерін анықтау;
- білім алушылардың денсаулығы мен салауатты өмір салтына бағытталған денсаулық сақтау технологияларының дағдыларын дамыту;
- білім алушылардың жетістіктерін критериалды бағалау жүйесіне сәйкес дene шынықтыру бойынша оқу тапсырмаларын бағалау дағдыларын дамыту;
- жеке тұлғаның кәсіби өсүін тиімді іске асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін кәсіби қызметте цифрлық технологияларды теориялық және практикалық қолдану туралы білімді тереңдешу.
- Денсаулық жағдайында ауыткулары бар және ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларға дene шынықтыруды оқыту мәселелері бойынша білімдерін тереңдешу.

4.3. Курс аяқталғаннан кейін тындаушылар:

1) біледі:

- педагогтың білім беру қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар;
- дene шынықтыру бойынша оқыту стандарты және оқу бағдарламасының мазмұны;
- білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дene шынықтыру курсын оқу-әдістемелік қамтамасыз ету;
- дene шынықтыруды оқытудағы құзыреттілік тәсілдің мәні;
- оқыту әдістерінің окушылардың жас ерекшеліктерімен өзара байланысы;
- дene тәрбиесінің мазмұндық аспектілерін оқытудың әдістемелік ерекшеліктері;
- білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың заманауи тәсілдері;
- білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктеріне байланысты дene жаттыгуларының негізгі түрлерін оқытудың теориясы мен әдістемесі.

2) үйренеді:

- әлеуметтік және кәсіптік салада нормативтік-құқықтық құжаттарды пайдалану;
- оқу-әдістемелік материалдарды және пәнди ресурстық қамтамасыз етуді талдау;
- ерекше қажеттіліктері бар білім алушыларға психологиялық және педагогикалық қолдау көрсету;

- білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дene шынықтыру сабагын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегияларын қолдану;
- оқу процесінде де, сабактан тыс уақытта да спорттық-бұқаралық және дene шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жоспарлау және өткізу;
- инклюзивті білім беру шенберінде техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында дene шынықтырудың заманауи педагогикалық технологияларын қолдану;
- білім алушылардың денсаулығының жай-күйін, функционалдық мүмкіндіктері мен физикалық жұмысқа қабілеттілігін тестілеуді өткізу;
- студенттердің нозологиясына байланысты түзету жаттығуларының кешендерін қолдану.
- цифрлық технологияларды қолдану.

3) менгереді:

- ерекше қажеттіліктері бар білім алушыларды психологиялық және педагогикалық қолдау дағдылары;
- білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дene шынықтыру сабагын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегияларын қолдану дағдылары;
- инклюзивті білім беру шенберінде техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында дene шынықтыру бойынша заманауи педагогикалық технологияларды қолдану дағдылары;
- білім алушылардың денсаулығы мен салауатты өмір салтына бағытталған денсаулық сақтау технологияларын менгеру;
- жеке тұлғаның кәсіби өсуін тиімді іске асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін цифрлық технологияларды пайдалану дағдылары;
- білім алушылардың ауруларына байланысты дene шынықтыру-сауықтыру сабактарын өткізу теориясы мен әдістемесі: тірек-қимыл аппараты, көру қабілеті, семіздік және орталық жүйке жүйесінің аурулары.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

5.1 Бағдарлама 6 модульден тұрады:

- 1) нормативті-құқықтық;
- 2) психологиялық-педагогикалық;
- 3) білім беру сапасын арттыру контекстінде оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру, дene шынықтыруды оқытудың қазіргі заманғы технологиялары;
- 4) денсаулық жағдайы бұзылған және ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің дene тәрбиесі;
- 5) сандық құзреттілік;
- 6) вариативтік.

Вариативтік бөлім кіріс саулнамасы бойынша курс тыңдаушылардың сұранысымен құрастырылады.

5.2 Бағдарлама мазмұны

1) Нормативті-құқықтық модуль. Бұл модульде тыңдаушылар «Дене шынықтыру» пәнін зерделеу саласындағы мынадай ұлттық нормативтік құқықтық актілер туралы акпарат алады: «Білім туралы» КР Заны (01.09.2022 ж. өзгерістер мен толықтырулармен); «Дене шынықтыру және спорт туралы» КР Заны; (01.07.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен); КР «Педагог мәртебесі туралы» (03.05.2022 ж. өзгерістер мен толықтырулармен); «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы «Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бүйрығы;» жалпы білім беретін үйымдарға арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары және факультативтер бойынша ұлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (жалпы білім беретін КР БФМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 (2020 жылғы 27 қарашадағы № 496 өзгерістер мен толықтырулармен); КР БФМ 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бүйрығымен бекітілген ұлгілік оқу жоспарлары (2022 жылғы 30 қыркүйектегі өзгерістер мен

толықтырулармен); «Ұлттық спорт түрлерінің тізбесін бекіту туралы». ҚР Мәдениет және спорт министрінің 2021 жылғы 26 ақпандығы № 52 бұйрығы; «Мемлекеттік спорттық тапсырысты жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыру әдістемесін бекіту туралы». ҚР Мәдениет және спорт министрінің 2021 жылғы 27 сәуірдегі № 119 бұйрығы; «Балалар мен жасөспірімдерге арналған спорт секцияларының рейтингін айқындау қагидаларын бекіту туралы». ҚР Мәдениет және спорт министрінің 2021 жылғы 27 сәуірдегі № 112 бұйрығы;

2) Психологиялық-педагогикалық модуль. Бұл модульде студенттік жастағы жас дамуының психологиялық занылыштары зерттеледі: даму психологиясының жалпы түсініктері; жас даму психологиясының негізгі категориялары; ерекше қажеттіліктері бар студенттерді психологиялық және педагогикалық қолдау; жас психологиясының негізгі категорияларының сипаттамасы; жас психологиясындағы даму категориясы; жас психологиясындағы оқыту категориясы; жас психологиясының категориясы ретінде тәрбиелеу; санаттардың бір-бірімен байланысы; жас психологиясының принциптері.

Мұғалімнің кәсіби қызметінде эмоционалды интеллект маңызды рөл атқарады. Осы модульді зерделеу барысында «эмоционалды интеллект» анықтамасы, оның түрлері, құрылымы қарастырылады, сондай-ақ эмоционалды интеллект дамуының негізгі аспектілері, спорттың оқушылардың эмоционалды интеллектіне әсері және дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің мәні зерттеледі.

Кез-келген салада білім алу, дағдыларды қалыптастыру және тәжірибе жинақтау танымдық процестер арқылы жүреді. Сонымен қатар, козғалыс белсенділігін дамыту және жузеге асыру психиканың когнитивті, психомоторлық және эмоционалды-ерікті салаларын жаңарту кезінде жузеге асырылады. Сондықтан «когнитивті процестер және моторлық белсенділік» тақырыбын зерттеу келесі мәселелерді ашады: таным психологиясы және моторлық әрекеттерді дамыту; әлемді тану және сана; адамның ақпаратты алуы және түрлендіру; дене тәрбиесіндегі таным; адам іс-әрекетіндегі іс-әрекет түрлері; әлемді тану және сана.

3) «Білім беру сапасын арттыру контекстінде оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру, дене шынықтыруды оқытудың заманауи технологиялары» модулі. Бұл модуль білім беру және тәрбие жүйесіндегі дене шынықтырудың мақсаттары мен міндеттерін, күтілетін нағайелерін қарастырады. Модуль педагогтың инновациялық және инклузивті білім берудің нормативтік-құқықтық базасын игеруіне, білім алушыларды оқытуға тартуға, қолайлы психологиялық орта күргүа, оку мақсатында ойындар мен өзара іс-қимылды пайдалануға, білім алушылардың білімін жақсарту мақсатында бағаларды пайдалануға педагогикалық тәсілдерді іріктеуге және білім алушыларға оқытудың жеке траекториясын жасауға көмектесуге бағытталған.

Дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби өсуін өзін-өзі бағалау үшін портфолио құру туралы сұраптар қарастырылады. Мұғалім портфолионың құрылымымен, мазмұнымен және дизайнымен танысады. Тындаушылар оку барысында оку бағдарламасын түсінуге және дене шынықтыру сабакын жоспарлауға шоғырланады. Инклузивті білім беру шенберінде денсаулық сәктау технологияларын пайдалана отырып, қысқа мерзімді жоспар құру, оқытудың белсенді және интерактивті әдістерін пайдалану және жұмыстарды өзара бағалау бойынша практикалық жұмыс жоспарлануда.

Денсаулық сәктау технологиялары оку процесінде маңызды рөл атқарады. Жұмыс формалары мен әдістеріне байланысты арнайы білім беру мекемесіндегі денсаулық сәктау технологиялары әртүрлі формада болады. Осы модульді зерделеу барысында тындаушылар катысушылардың денсаулығына зиян келтірмейтін оқу-тәрбие процесін үйімдастырудың әдістерімен, әдістерімен танысады, дене шынықтыру-сауықтыру технологияларының заманауи тәсілдерін (шынықтыру, жылдамдықты, ептілікті, төзімділікти дамыту, олар дене шынықтыру сабактарында іске асырылады) зерделейді.

Сондай-ақ, спорт түрлері бойынша оку сабактарын оқытудың заманауи әдістерімен танысады: баскетбол, волейбол, футбол, женіл атлетика.

4) Денсаулық жағдайында ауытқулары бар және ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылардың дене тәрбиесімодулінде гигиеналық гимнастиканың сауықтыру маңызын; техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы сауықтыру-рекреациялық, сауықтыру-оңалту дене шынықтыру; дайындық және арнайы медициналық топқа жататын денсаулық жағдайы бұзылған студенттердің дене тәрбиесі жөніндегі әдістемелік материалдың мазмұнын; ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім

алуышлардың, көру қабілеті бұзылған, психикалық дамуы тежелген, аутизм, тірек-кимыл аппараты бұзылған балалардың дене тәрбиесін қарастырады.

5) Сандық құзыреттілік модулінде: Сандық білім беру ресурстарын және виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейне ресурстары, BilimLand және т.б.). College Smart Nation білім беру платформасымен, EGOV порталымен жұмыс. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі. Желілік әдістемелік қауымдастықтар дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби дамуының ресурсы ретінде. Дене шынықтыру бойынша оқу процесінде инновациялық білім беру технологияларын енгізу. Осы тақырыптар бойынша практикалық сабактар білім беру процесінде цифрлық технологияларды қолдану бойынша кәсіби дағдыларды дамытуға бағытталған.

Жалпы, модуль білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында педагогтердің ақпараттық-коммуникациялық құзыреттерін қалыптастыруды, техникалық және кәсіптік білім беру үйімдарында мобиЛЬДІ және смарт оқытуды дамыту үшін цифрлық құралдарды пайдаланудың практикалық аспектілерін зерделеуді көздейді.

6) Вариативті модульде: Модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері саласындағы мәселелерді қамтиды. Бағдарлама мазмұнын талдау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкестігін және олардың жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруды көздейді. Вариативті модульдің тақырыптарын тыңдаушылар кіріс саулнамасы барысында анықтайды.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курсары мынадай режимде ұйымдастырылады:

Білім беру процесін күндізгі және қашықтықтан ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында: өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, шағын сабактың (шағын іс-шараның) тұсаукесері, корытынды тестілеу, сондай-ақ аралық тестілеу жүргізіледі. Білім беру процесі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: дәріс, семинар, практикалық жұмыс, мастер-класс, конференция, дөңгелек үстел, рөлдік ойындар, кейстер әдісі, бейнефильмдерді талқылау, сұрақтарды бірлесіп шешу, сондай-ақ қашықтықтан оқыту режимінде курс үшін онлайн-кенес беру және тыңдаушыны өз бетінше оқыту.

Білім беру процесін ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында кіріс және шығыс тестілеу, жобалық жұмысты қорғау және корытынды тестілеу жүргізіледі.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

Курстың оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуіне мыналар кіреді:

- нұсқаулық,
- бейне материалдар,
- интернет ресурстар,
- үлестірме материалдар.

8. Оқыту нәтижелерін бағалау

80 сағат көлеміндегі оқу нәтижелерін бағалау:

- курстық тақырыптар бойынша тестілеу,
- біліктілікті арттыру курсарына қанағаттану туралы саулнама жүргізу.

40 сағат көлеміндегі оқу нәтижелерін бағалау:

- курстық тақырыптар бойынша тестілеу,
- біліктілікті арттыру курсарына қанағаттану туралы саулнама жүргізу.

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін бағалау критерийлері мен бағдарлама мазмұнын менгеру параметрлері әзірленеді.

Өзіндік (практикалық) жұмысты жүргізу үшін 2-қосымшада көрсетілген мынадай критерийлер бөлінеді.

Қорытынды аттестаттау тестілеу нысанында өтеді. Сұрақтардың жалпы саны – 20. Қорытынды тестілеуден өту және біліктілікті арттыру курсын аяқтау үшін дұрыс жауаптардың 60% және одан жоғары санын жинау қажет. Шекті деңгей-12 балл. Әрбір дұрыс жауап үшін 1 балл беріледі.

9. Курстар кейінгі қолдау

Курстар кейінгі қолдау:

1. курсардан өткен педагогтерге бірінші күнтізбелік жыл бойы семинарлар, вебинарлар, on-line кеңестер әдістемелік көмек ұйымдастыру;
2. конференцияларға, семинарларға қатысуға тарту;
3. озық іс-тәжірибелерін, мақалаларын «Дене шынықтыру жаршысы» ғылыми практикалық журналына және БАҚ жариялау.

10 Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заны (01.07.2021 ж. өзгерістер мен толықтырумен);
2. «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚР Заны (07.07.2020 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);
3. «Дене шынықтыру және спорт туралы» 2014 жылғы 30 шілдедегі ҚР Заны (13.12.2019 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
4. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII ҚРЗ (26.06.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен) ҚР Заны;
5. 2002 жылғы 11 шілдедегі № 343 «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» ҚР Заны (27.06.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);
6. Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру курсарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курсан кейінгі сүйемелдеу қағидалары (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қантардағы № 95 бұйрығы);
7. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын және арнайы оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді және білім және ғылым саласындағы басқа да азаматтық қызметшілерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қантардағы № 83 бұйрығы (18.11.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);
8. Мемлекет басшысы Қ.Тоқаевтың цифрландыру үдерісін жеделдешу жөніндегі тапсырмасы (Реформалар жөніндегі Жоғарғы Кеңестің 2020 жылғы 9 желтоқсандағы отырысы);
9. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығы «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оку процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы»;
10. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 Бұйрығы;
11. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Бастауыш, негізгі орта және жалпы білім берудің жалпы білім беретін пәндері бойынша үлгілік оку бағдарламалары (2020 жылғы 27 қарашаға енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен).
12. ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» 18.03.2008 ж. № 125 бұйрығы (01.09.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
13. Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Дене шынықтыру» пәнін (5-9 сыныптар) зерделеу бойынша әдістемелік ұсынымдар. – Астана: І. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018. – 89 б.
14. XXI ғасырдағы дене шынықтыру: тұжырымдамалық негіздер, инновациялық әдістер және білім беру практикасының модельдері: монография/ред. А. Э. Страдзе, И. М. Быховской - Мәскеу; Берлин: Тікелей Медиа, 2019.-288 б.

15. Л.П. Матвеев - Спорттың жалпы теориясы және оның қолданбалы аспектілері деген шынықтыру және спорт университеттеріне арналған оқулық / Л. П. Матвеев.-басылым.-М.. Спорт, 2019 ж.-342 б: тұнба.
16. Дене тәрбиесі мен спорттың теориясы мен әдістемесі / Ж. К. Холодов, в. с. Кузнецов. – М.: Академия, 2010. – 419 б.
17. Оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесі. Әдістемелік құрал. – Астана: ІІ. Алтынсарин атындағы Үлттық білім академиясы 2013 ж. – 80 б.
18. Джером Брунер. Bereiter сілтемелері C., Scardamalia, M. (1987). The psychology of written composition. Hillsdale, NJ: L. Erlbaum.
19. https://www.cpm.kz/ru/portal/blogs/?page=post&blog=Alimov_Ashat&post_id=1403
50
20. Білімді бағалаудың халықаралық жүйесі on 28 September 2011 // Электронды ресурс. - <http://ru.wikipedia.org>
21. М.И. Адамбеков. М. Х. Тұяқбаева, Е. К. Уанбаев жалпы білім беретін мектептерде дене шынықтыруды оқыту әдістемесі (әдістемелік ұсынымдар), Алматы, 2012 ж.-173 б.
22. Е.К. Уанбаев, Ф.Р. Уанбаева дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі. - Өскемен: ШҚМУ баспасы, 2006. – 270 б.
23. Е.К. Уанбаев, Ф. Р. Уанбаева Мектептегі дене тәрбиесі бойынша жұмысты жоспарлау, бақылау және есепке алу. - Өскемен: «БОГАТЫХ» баспасы, 2006. – 225 б.
24. Б.К. Қаражанов дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесінің негізгі түсініктери - Алматы ҚазИФК, 1991 ж.
25. Бейімделетін дене шынықтыру және спорт. Оқу құралы. Нұр-Сұлтан, 2019 ж. - 408 б.
26. ҚҚҚ-ның жеке әдістері: Оқу құралы / редакциялаған Л. В. Шапкова.- М.: кенестік спорт, 2007.- 608 б.

Қосымша әдебиеттер:

27. Ұлттық біліктілік шеңбері - Әлеуметтік әріптестік пен әлеуметтік және еңбек катынастарын реттеу жөніндегі респубикалық ұшқақты комиссияның 2016 жылғы 16 наурыздағы хаттамасымен бекітілген.
28. Білім беру саласындағы салалық біліктілік шеңбері - Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі жаңындағы Әлеуметтік әріптестік пен әлеуметтік және еңбек катынастарын реттеу жөніндегі салалық ұшқақты комиссия отырысының 2016 жылғы 23 қарашадағы № 2 хаттамасымен бекітілген.
29. Педагогтың кәсіби стандарты – «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма Төрағасының 2017 жылғы 8 маусымдағы № 133 бұйрығына қосымша.
30. Д.Н. Макаридин жалпы білім беретін мектептің 10-11 сынып оқушыларының дене шынықтыру білімі мен дене қабілеттерін дамыту деңгейіне байланысты : реферат. дис. канд. пед. ғылым : 13.00.04 / Д. Н. Макаридин; ТМУ. - Тюмень, 1999. - 19 б.
29. Спорттық ойындардың теориясы мен әдістемесі (Мамандандыру): оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2012. – 166 б
30. Макаридин, Д. Н.жалпы білім беретін мектептің 10-11 сынып оқушыларының дене шынықтыру дайындығы мен дене қабілеттерінің даму деңгейіне байланысты : реферат. Дис. Али канд. Пед. Ғылымдар: 13.00.04 / Д. Н. Макаридин; ТМУ. - Тюмень, 1999. – 19 б.
31. Мартыненко и. И. спорттық ойындардың теориясы мен әдістемесі (Мамандандыру): оқу құралы. - Алматы: Қазақ университеті, 2012. – 166 б.
32. Балалар мен жасөспірімдер спортының негіздері: оқу-әдістемелік құрал / И. И. Мартыненко. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 122 б.
33. В. Н. Селуянов «Спорттағы дарындылықты анықтау және таланттарды іздеу» / В.Н. Селуянов, М.П. Шестаков – М. Спорткадем –пресс, 2000. – 210 б.
34. М.А. Годик «Футболшылардың дене дайындығы» / М. А. Годик – М.: Террапорт, 2006. – 250 б.

35. Губа, В. П. Ерекшеліктері іріктеу баскетбол / В. П. Губа. - М.: дene шынықтыру және спорт, 2019. - 821 б.
36. А. В. Ивойлов Волейбол / Ивойлов А. В., К. Б. Герман, Э. К. Ахмеров. - М.: Жоғары Мектеп, 2017 – 144 б
37. Л. В. Костикова Баскетбол / Л. В. Костикова. - М.: дene шынықтыру және спорт, 2019. - 176 б.
38. С. Башкин Баскетболдан сабак / С. Башкин. - М.: дene шынықтыру және спорт, 2015. - 184 б.
39. Жеңіл атлетика: оқу, студентке арналған оқу құралы. жоғ. пед. оқу. орындарының / А. И. Жилкин, В. С. Кузьмин, Е. В. Сидорчук. – 2-ші басылым., стер. – М.: «Академия» баспа орталығы, 2005. – 464 б.
40. <http://egov.kz> – Қазақстан Республикасының Электрондық үкіметі.
41. <http://www.pki.gov.kz> - Ұлттық куәландыруши орталық.
42. <https://kundelik.kz/> - Автоматтандырылған жүйе.
43. <http://bilimland.kz> - Оқушыларға, студенттер мен педагогтарға арналған білім беру платформасы.
44. <https://kk.wikipedia.org/> - Ашық энциклопедия.

Курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабактың тақырыптары	Дәріс	Pрактикалық сабак	Шеберлік сабак	Барлығы
1	Нормативтік құқықтық модуль	8			8
1.1	Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заны; «Дене шынықтыру және спорт туралы» ҚР Заны; «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Заны; «Мүмкіндігі шектеуіл балаларды алеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» ҚР Заны; «Мәртебесі туралы» ҚР Заны;	4			4
1.2	Техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарында «Дене шынықтыру» пәнін оқыту саласындағы нормативтік-құқықтық күжаттар.	4			4
2	Психологиялық-педагогикалық модуль	3	5		8
2.1	Студенттік жастағы жас дамуының психологиялық заңдылықтары. Даму психологиясының жалпы түсініктери. Ерекше қажеттіліктері бар білім алушыларға психологиялық және педагогикалық қолдау көрсету.	1	3		4
2.2	Эмоционалды интеллект. Дене шынықтыру мұғалімінің кәсіби қызметіндегі эмоционалды интеллекттің маңызы.	1	1		2
2.3	Когнитивті процестер және қозғалыс белсенділігі. Таным және сана.	1	1		2
3	Білім беру сапасын арттыру контексінде оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру, дене шынықтыруды оқытудың заманауи технологиялары.	14	22	6	42
3.1	Білім беру және тәрбиелеу жүйесіндегі дене шынықтырудан күтілетін нәтижелер, мақсаттары мен міндеттері	2	2		4
3.2	Педагог портфолиосы кәсіби өсідің өзін-өзі бағалау құралы ретінде	1	1		2
3.3	Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында дене шынықтыру сабабын жоспарлаудың жаңа тәсілдері мен стратегиялары	2	2	1	5
3.4	Инклюзивті оқыту шеңберінде техникалық және кәсіптік білім беру үйымдарындағы дене шынықтырудың заманауи педагогикалық технологиялары: инклюзивті білім берудің принциптері мен бағыттары	1	3		4
3.5	Дене шынықтыру сабактарында денсаулық сақтау технологиялары	1	1		2
3.6	Дене шынықтыру сабактарында критериалды бағалау	2	3		5
3.7	Волейболдан оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері	1	2	1	4
3.8	Баскетбол бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері	1	2	1	4

3.9	Футбол бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері	1	2	1	4
3.10	Жеңіл атлетика бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи аспектілері	1	2	1	4
3.11	Ұлттық спорт түрлері бойынша оқу сабактарын оқытудың заманауи әдістері	1	2	1	4
4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар мүмкіндігі шектеулі студенттердің дene тәрбиесі.	4	4	2	10
4.1	Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы сауықтыру дene шынықтыру түрлерінің сипаттамасы.	1			1
4.2	Спорт секцияларындағы студенттердің сабактарында медициналық-биологиялық бақылау.	1	2		3
4.3	ЕБҚ бар мектеп оқушыларының дene тәрбиесі: психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппаратының бұзылуы.	2	2	2	6
5	Сандық құзыреттілік		8		8
5.1	Цифрлық білім беру ресурстары мен виртуалды зертханаларды пайдалану (YouTube арнасының бейнересурстары, BilimLand және т.б.). «Күнделік» ААЖ, Egov порталымен жұмыс		2		2
5.2	Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсаты, пайдалану алгоритмі.		2		2
5.3	Желілік әдіstemелік қоғамдастықтар дene шынықтыру мұғалімінің кәсіби дамуының ресурсы ретінде.		2		2
5.4	Дене шынықтыру бойынша оқу процесіне инновациялық білім беру технологияларын енгізу		2		2
6	Вариативтік модуль		4		4
6.1	Тындаушылардың қындықтар туғызған мәселелерін талқылау және шешу. Тындаушылардың сапалы құрамына және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, бағдарлама мазмұнын саралау		4		4
Барлығы:		29	43	8	80

Ескерту: 1 академиялық сағат - 45 минут.

Оқу нәтижелерін бағалау

Бағалау параметрлері	Дәстүрлі бағалау	Баллмен бағалау	Бағалау параметрлері
іске асырылмаған	«Қанағаттанарлықсыз»	0-49 балл	<ul style="list-style-type: none"> - жұмыстың мазмұны мәлімделген тақырыпқа сәйкес келмейді; - жұмыстың мәтіні ұқыпсыз, түсініксіз, өрекел стилистикалық қателер бар, - бір немесе бірнеше дереккөздерден алынған мәтін үзінділерін ойланбастан қайта жазу болса, әдебиет пайдаланылмаған, - қорытындылар жоқ немесе бөлім мазмұнына сәйкес келмейді, - жұмыс талаптарға сәйкес рәсімделмеген.
ішінара жүзеге асырылды	«Қанағаттанарлық»	50-74 балл	<ul style="list-style-type: none"> - жұмыстың мазмұны тақырыпқа ішінара сәйкес келеді; - жұмыс негізінен дұрыс рәсімделген, маңызды стилистикалық және грамматикалық қателер бар, - жұмысты ресімдеуде ұқыпсыздық бар: өрістер қалдырылмаған, беттер нөмірленбegen, мәтін бойынша тұзетулер жіберілген, титулдық парап дұрыс ресімделмеген, - жұмысты орындау үшін үнемі көмек қажет болды, әдебиет ішінара пайдаланылды, - қорытындылар жұмыстың барлық бөлімдері бойынша жасалмайды немесе бөлім мазмұнына ішінара сәйкес келмейді немесе көлтірілген деректер бойынша қорытындылар жоқ, <p>мазмұны, әдебиеттер тізімі, суреттерге жазулар, кесте атаулары жоқ</p>
тұзетулерді ескере отырып, орташадан жоғары іске асырылған	«Жақсы»	75-84 балл	<p>жұмыстың мазмұны негізінен тақырыпқа сәйкес келеді немесе оның көлемі жоғары;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жұмыс негізінен дұрыс жасалған, кейбір елеусіз стилистикалық және грамматикалық қателер бар, - жұмыс негізінен өз бетінше орындалды, әдебиет колданылды, - қорытындылар негізінен бөлім мазмұнына сәйкес келеді - жұмыс негізінен дұрыс жасалған, талаптардан кейбір ауытқулар бар.
толығымен іске асырылды	«Өте жақсы»	85-100 балл	<ul style="list-style-type: none"> - тақырыптың мазмұны толығымен ашылып, жұмыс таңдалған тақырыпқа сәйкес келеді; - жұмыс дұрыс жасалған, маңызды емес стилистикалық қателер бар; - жұмыстың практикалық бөлігі дербес орындалды, барлық таңдалған әдебиеттер талданды және жұмыста қолданылды; әр бөлім бойынша негізделген тұжырымдар бар